

Yttrande över nationell transportplan 2026 - 2037

Både väg och järnväg har i Sverige tappat i standard och det finns ett stort underhållsbehov. Moderaterna i Jönköpings kommun är i grunden positiv till att en stor del av planens totala budget går till underhåll men anser samtidigt att underhållsanslagen borde varit större än nybyggnadsanslagen. Det är viktigt att underhållet fortsätter att prioriteras.

Eftersom infrastrukturprojekt tar stora resurser i anspråk är det viktigt att hitta bra och hållbara finansieringslösningar. Vi ser positivt på att kommuner är med och finansierar vissa viktiga satsningar men anser samtidigt att nationella vägar och järnvägar är ett statligt ansvar och att kommunal finansiering ska ses som ett undantag. Medfinansiering behöver däremot i större utsträckning komma från de som slutligen nyttjar infrastrukturen.

Järnväg

Behov av ny järnväg

Det är positivt att flera viktiga järnvägssträckningar finns med i planförslaget samt att regeringen vill pröva alternativa finansieringslösningar. Moderaterna i Jönköpings kommun ser det som en naturlig fortsättning, efter nu planerade projekt mellan Stockholm och Göteborg, att fortsätta utbyggnaden mot Jönköping för att integrera ett nytt järnvägssystem som skulle skapa stora effekter för robustheten, tillförlitligheten och ett ökat resande i hela Sverige.

I Trafikverkets "Kapacitetsanalys för Södra Sveriges järnvägssystem" konstateras bland annat att det mellan ett antal större orter i södra Sverige finns höga restidskvoter även efter att åtgärderna i nationell plan är genomförda, med sämre förutsättningar för arbetspendling med kollektivtrafik som följd. Av dessa sticker Jönköping ut, med relationerna västerut mot Borås och österut mot Linköping/Norrköping. I båda dessa relationer är restidskvoten dålig och samtidigt finns en stor befolkning, men idag ett begränsat resande.

Vidare beskrivs att en lösning med järnväg för persontåg mellan Borås och Linköping via Jönköping innefattar ca 20 mil järnväg i ny sträckning. Det vill säga ungefär lika lång sträcka med nya spår som i exemplet Göteborg–Skövde plus partiella fyrspår på sträckorna Skövde–Töreboda och Laxå–Hallsberg. Det är därför en åtgärd som borde vara intressant att överväga om ambitionen är att åtgärda kapacitetsbristerna på Västra stambanan och nå identifierade funktionsmål.

Moderaterna i Jönköpings kommun anser att sträckan Linköping – Jönköping - Borås behöver utredas till kommande planrevidering.

Värnamo – Jönköping/Nässjö, elektrifiering och höjd hastighet

När det gäller projektet ”Elektrifiering, ökad kapacitet och höjd hastighet på sträckan Värnamo–Vaggeryd–Nässjö/Jönköping” så har de bedömda kostnaderna dragit iväg vilket gör att samhällsnyttan kan ifrågasättas. Dessutom har flera parametrar förändrats sedan ställningstagandet togs för en ny järnvägsdragning, Tenhult-Byarum. Detta gör att befintlig järnväg över Tabergsdalen behöver belysas på nytt så att satsningen görs på det idag mest fördelaktiga och hållbara alternativet för kommunen, länet och riket i stort.

Oavsett slutlig lösning så är det viktigt att befintlig järnväg underhålls fram tills annat fullgott alternativ till lokal kollektivtrafik finns på plats, det vill säga även efter att ett eventuellt projektet ”Elektrifiering, ökad kapacitet och höjd hastighet på sträckan Värnamo–Vaggeryd–Nässjö/Jönköping” är slutfört. Om vidare utredningar och en samlad effektbedömning visar att befintlig järnvägssträckning över Tabergsdalen kan elektrifieras så kan Jönköpings kommun vara intresserat av att öka medfinansieringen, eftersom nyttorna för kommunen blir betydligt större än för nybyggnadsalternativet.

Station vid A6/Ryhov

När det gäller ny mötesstation vid A6/Ryhov så är det projektet, utifrån nu gällande kostnadsuppskattningar, inte samhällsekonomiskt lönsam och därmed, helt riktigt, inte en del av nationell plan. Moderaterna i Jönköpings kommun anser också att en eventuell framtida investering får ske utan kommunal medfinansiering. Däremot borde ett nedbantat projekt samt alternativ placering prövas. Om det skulle visa sig att det finns en mer lönsam plats, utifrån framtida omvandlingsområden, som Rosenlund, så borde en station i området vara aktuell.

Station vid Kortebo/Strandängen

Järnvägen har en unik plats och då det är dyrt och komplicerat att bygga nytt så behöver befintliga sträckningar användas mer optimalt. Jönköpings kommun växer och det finns flera bostadsprojekt på gång i närheten av järnvägen vilket skapar ett större resandeunderlag. Att skapa förutsättningar för ett stopp vid Kortebo/Strandängen skulle minska trycket på kommunala och statliga vägar samt ge större möjligheter för en växande befolkning att använda järnvägen för daglig pendling.

Väg

Behov av ökad kapacitet och underhåll

Flera nationella vägar inom och runt Jönköpings kommun har bristande kapacitet och underhåll. Det är viktigt att underhålla och öka standarden för att klara av ett ökat behov i en växande kommun.

Rv 26 Hedenstorp-Månseryd och Rv 26,40 Trafikplats Hedenstorp

Riksväg 26 mellan Hedenstorp och Månseryd är viktig för nationella och regionala transporter samt utgör ett viktigt nav för daglig pendling. Då vägsystemet och trafikplatsen redan idag är underdimensionerade, samt att industriområdet Hedenstorp Östra håller på att bebyggas, så är föreslagna investeringar mycket positiva och nödvändiga för att öka kapaciteten och bygga bort säkerhetsbrister.

E4 Trafikplats Ekhagen

Trafikplats Ekhagen har länge haft kapacitetsproblem så en ombyggnation och kapacitetsförstärkning är viktig för att kommunen ska kunna växa med nya industri- och bostadsområden. Föreslagna åtgärder ökar inte bara kapaciteten utan bygger också bort flera av de säkerhetsbrister som finns idag. Åtgärder på platsen har diskuterats i årtionden så det är mycket positivt att projektet föreslås i nationell plan.

E4 Trafikplats Ljungarum, genomgående körfält

Moderaterna i Jönköpings kommun välkomnar satsningen på trafikplats Ljungarum. Platsen är central för lokal, regional och nationell trafik. Föreslagna åtgärder löser nuvarande kapacitetsproblem på E4:an samt bygger undan flera säkerhetsbrister. Det är också nödvändigt med ett fortsatt gemensamt arbete mellan Jönköpings kommun och Trafikverket för att få till långsiktigt hållbara lösningar för E4:an och stadens utveckling.

Riksväg 40

Ombyggnation av riksväg 40 till motorvägsstandard är tyvärr inte med i förslag till nationell plan 2026 - 2037. Vägen har en viktig funktion för godstransporter och daglig arbetspendling samt är viktig för hela länet och nationell trafik. Om inga investeringar görs inom en snar framtid kommer den förväntade trafikökningen att förstärka många av dagens brister och problem. Störningarna kommer under kommande år att öka, restiden blir svårare att förutse, framkomligheten försämras och trafiksäkerheten i korsningar riskerar att förvärras.

Moderaterna i Jönköpings kommun anser att vägsträckan är viktig att utveckla i ett längre perspektiv då det är den sista delen mellan Stockholm och Göteborg som inte har motorvägsstandard. Vad gäller förslag på nationell plan så är en upprustning av rv40 viktigare än projektet "Elektrifiering, ökad kapacitet och höjd hastighet på sträckan Värnamo–Vaggeryd–Nässjö/Jönköping".

Joakim Dahlström (Kommunalråd)
Moderaterna i Jönköpings kommun